

CATALUNYA

ORGAN REGIONAL DE LA CONFEDERACIO NACIONAL DEL TREBALL

ANY I

Barcelona, dimarts, 1 de Juny del 1937

NUMERO 86

SI PARLEM AMB CLAR-
REDAT ALS TREBALLA-
DORS DEL MON, CAP NO
MIRARA INDIFERENT LA
NOSTRA LLUITA

La vibració de guerra ens és necessària

DES PRES dels primers dies de Revolució, quan els militars van haver marcat carretera enllà, camí d'Aragó, Catalunya començà a patir una mena de relaxament bèl·lic. Aquest relaxament ha anat accentuant-se fins arribar a un punt que no té justificació.

A Catalunya es treballa per a la guerra, es presta ajut a la tasca obregada dels que lluiten al front, però no es viu, generalment, l'ambient d'electricitat d'un poble en guerra. No sembla que s'està jugant d'enguà del 19 de juliol sigui l'esdevenidor del poble. Sembla, més aviat, que la lluita sigui una cosa de ritus necessària i que al capdavall, avançant amb pau, la fita victoriosa ens hagi d'arribar a les mans fatalment.

El nostre cas ha estat sempre molt distint del de Madrid i del d'Euzcadi. Hem tingut l'ensenyament molt lluny de casa. No hem sofert la barbàrie dels atacs a quatre passes. No hem vist la guerra de prop. Ella, en canvi, ha estat vivint la guerra.

Això no vol dir, naturalment, que Catalunya s'interessa menys que Madrid i que Barcelona per les incidències i el resultat de la guerra. No. Això vol dir que la llunyania del perill material ha donat un caràcter especial a la intervenció de Catalunya en la guerra antifeixista.

Tenim una mostra del que és la vibració del poble. Són les jornades de juliol. En aquelles dies tothom viu per la lluita. Tothom fa palpar. Tothom hi estava identificat. Omplia l'ambient, saturava els pensaments i les converses.

Què n'és de diferent l'actitud del poble en aquestes darreres setmanes? Hom contribuïa amb donatius i amb treball a la lluita comuna. Sortien honca cap al front. Sort molt de material. Però no ens esparniem els ulls d'entusiasme, ni de ràbia.

Ara, de disàrbitre, a conseqüència de les agressions covardes que ha sofert el poble, hem pogut constatar que es reacciona. I és que hem sentit la guerra més a la veu. Tots hem fet el mateix dels altres dies. No hem contribuït en més ni en menys a la lluita col·lectiva. Però ha variat l'entusiasme, la ràbia, l'entusiasme.

Aquest canvi en l'ambient que, en realitat, no altera l'essència de l'antifeixisme ni la contribució que Catalunya ha portat sempre a la guerra, potser ens ensenyaria el camí de la unitat efectiva de les classes treballadores. Veiem que els treballadors d'Astúries han anat gairebé sempre sòlidament units. Veiem, en canvi, que els de Catalunya encara tenen recels que dificulten la unió efectiva.

Es possible que algú suposi que la unió només pot obtenir-se en els moments de pànic, però el fet d'Astúries ens ajuda a desmentir-ho. Els treballadors d'aquella terra han anat units en la defensa i en l'atac. És a dir, han actuat en una obra de conjunt senzillament perquè han viscut l'ambient de guerra que abans alludíem; no perquè es trobessin en perill.

I això és el que probablement ens manca a Catalunya. No hi ha treballadors que individualment creguin que l'aliança revolucionària C. N. T. - U. G. T. no sigui convenient, però l'aliança no arriba. No hi ha treballadors que no contribuïssin a la lluita amb donatius i amb feina, però generalment no es viu la vibració guerrera.

Les agressions que estem patint són indignants i són lamentables. En canvi, l'ambient que han vingut a crear aquestes agressions ens pot ésser útil per a deixar bastida i consolidada l'aliança revolucionària C. N. T. - U. G. T., que ens és indispensable per a la victòria ràpida en la guerra i per al triomf de l'obra de la Revolució.

Davant nostre hi ha el capitalisme en grup compacte. La guerra no és una qüestió de color polític. Com es pot explicar, doncs, que no anem tots de debò a la una? De l'aliança revolucionària C. N. T. - U. G. T. en depèn el futur de la classe treballadora.

De la vibració bèl·lica en depèn la rapidesa de la victòria.

Davant nostre hi ha els capitalistes, feixistes i pseudo-feixistes.

De la nostra banda hi ha d'haver també un sol grup, una sola acció, una sola obra.

"Moi com ara no havia tingut un significat més viu la frase de "Treballadors, uniu-vos!"

La Granja i Balsaín han caigut a les nostres mans

L'exèrcit del poble és a sis quilòmetres de Segòvia

El President Companys diu que cal arribar a una unitat d'acció per a combatre el feixisme i que no creu que calgui de moment ampliar l'actual Consell executiu perquè està revestit de la màxima autoritat

Aquest migdia, en rebre el President Companys els periodistes, els ha fet les següents manifestacions: Com ja sabem, unit passada es va produir una petita alarma i ho informem que s'associats la zona per si des d'algun organisme oficial s'hagués contribuït a ella, per bé que totes les notícies que fins, no ben controlades encara, sembla que es va produir pel natural nerviosisme davant els fets que s'havien registrat darrerament. Tot això, i a majors motius d'indignació s'ha de correspondre amb major serietat i més fred i forta resolució d'atacar els enemics de la República.

Dimenge vaig anar a Malrat, on vaig comprovar el torpedejament del "Ciudad de Barcelona"; fou obra d'un sumari estranger, segons totes les informacions lògiques i l'examen d'un projecte rellinat a la ploma.

En pocs temps, hem sofert el bàrbar bombardeig de Barcelona. L'agressió dels nostres veïnats en sàbils jurisdiccionals i darrerament, el bombardeig d'Almeria per veïnats de guerra alemanya.

Així vaig transmetre un telegrama al cap del Govern de la República

expressant-li la indignació del poble català, per l'atac a Almeria. Es volgué afèbric l'actual Govern de la República suposant-lo propi a l'acceptació de fórmules de tracte amb els feixistes, que no són sinó els instruments del feixisme internacional. La segura derrota dels rebels, sembla que estimuli ara a una societat sense distinció dels seus dirigents estrangers. Cada dia es presenta amb caràcters de major amplitud i grandesa la nostra lluita en defensa dels grans ideals de tots els pobles lliures i democràtics del món.

A mesura que els esdeveniments es desenvolupen, cal que s'enforteixin les nostres virtuts per la pròpia magnitud que assolirà la nostra lluita. S'ha de guanyar la guerra ràpidament. Per això, és necessari la unitat dels elements antifeixistes, i aquesta és pot aconseguir en un ambient de seguretat, de confiança i de respecte, en el qual la coherència sia severament castigada en tots els ordres en què pugui manifestar-se. No ha de valer les paraules, ni els subterfugis, ni les explicacions, sinó els fets. Els qui s'entostin a enfortir una posició partidista o d'organització fora de les normes del Govern o coaccionant-lo, han d'ésser rebuts. I el desarmament a la reraguarda ha d'ésser resultat totalment i sense excepcions. És clar que tot això ho he dit fa temps, sense efectuar per a imposar-ho ni manera d'obtenir-lo, però llançant des del primer dia les consignes que havien de produir

un ressorgiment de la voluntat del poble, que s'ha manifestat abans del que podíem esperar per la tremenda commoció soferta i de la qual són responsables els feixistes, com ho seran de tots els horrors que s'havien derivat i puguem derivar-se d'aquesta guerra d'invasió que prepararem i de la qual ens defendem.

El nostre sacrifici no serà estèril, perquè hauran desaparegut les causes de l'Espanya monàrquica, que tenim sotmesa el país, i hauran passat els instruments d'una veritable República del poble. Però això no s'aconsegueix, sinó que es compromet amb petites i múltiples improvisacions que desorganitzen l'Economia, ni amb experiments isolats, ni molt menys es poden contindre els interessos d'una Revolució amb desmanes de grup o individus piosament anomenats incontrolats.

Catalunya repugna les violències i es basa política de defensa i de responsabilitat antifeixista l'excitament patriòtic de les virtuts racials del nostre poble, enllaçat avui fermament, més que mai, per estímuls del deure i per emoció fraterna amb els deïnes de l'Espanya republicana.

A continuació, el President de la Generalitat, a preguntes dels periodistes, ha afegit:

"Un dels motius del Consell d'aquesta tarda serà la referència que doni al company Valeri Mas, del seu viatge a València, doni una versió dimenge, i del qual ja m'ha parlat, però no jutico correcte

(Segueix a la pàgina 2)

Madrid, 1 (Urgent).—Durant el matí d'avui ha continuat l'avanç de les tropes de la República per terres de Segòvia.

S'han conquerit per complet La Granja i Balsaín, i des del dimenge s'han avançat 25 quilòmetres.

A migdia les nostres forces no ens es trobaven a sis quilòmetres de Segòvia.—Feixa.

ELS REBELS ATAQUEN INTENSIVAMENT A LA CIUTAT UNIVERBITARIA

Madrid, 1. — Com a conseqüència dels dubtes de l'avançada portada a terme per les forces republicanes al front de La Granja, l'ensenyament inicià un fort contra-atac a la Ciutat Universitaria i Port del Pratense.

El resultat d'aquest atac de l'enemic fou completament nul, car les nostres tropes el rebutjaren amb contundència. — Feixa.

ELS INFANTS I ELS TRAMVIES

La Policia Urbana ha rebut ordre de deixar els infants que es prengin darrera els tramvies. Així ho diu una nota que fou facilitada ahir a la Premsa. Ja era hora que hi hagés qui es preocupés de la moralitat de privar a les criatures de practicar sensibilitat esport. Fa pocs dies de veure cada dia i a totes hores, en tots els tramvies i en tots els trajectes, infants penjats i arropats al darrera d'agressives vehicles.

Potser, si es dediqués a contemplar-ho, no veurien cap tramvia que no hi hagi un infant arropat. Hi ha ciutadans que, coneixents de llur deure, amonesten les criatures per tal que baixin del tramvia, però la major part de les vegades, aquestes fan cas dels de totes les observacions... I, desafortunadament, s'han donat molts casos en què l'única observació, dolorosa a la fi, però observació inamovible, ha estat que l'infant s'ha vist arropat pel tramvia via avall, i ha perdut una cama o un braç, i de vegades la vida. Per a moltes criatures, aquesta ha estat la trista experiència que els ha fet comprendre, quan el mal ja era irreparable, la inutilitat de llur jo. D'altra manera, n'hi ha que són incorregibles. Si baixen d'un vehicle és per a pujar tot seguit a un altre. Fins es dona el cas d'infants que, tenint lliure circulació, preferien agitar-se darrera del tramvia abans que pujar a dalt com fan les persones.

A què és deguda, doncs, aquesta trista infant d'enllaçar-se darrera els tramvies? Una de les causes principals és que hi ha moltes persones que no es arvien en cap sentit, i d'altres, si és que és pitjor, a qui encara fan certa gracia. I els diem: "Apa, entremallat; que en vas de llençar, que n'és de valent!" Naturalment, els infants, en adonar-se que aquella actuació seria és aprovada, per personem grans, s'entosten a repetir-la. Aquesta actuació, doncs, no ha de tenir l'aprovació de ningú que estimi la vida dels nostres infants.

Cal que tothom col·labori a la tasca d'anul·lar totalment aquesta plaga. Infant que pugui o s'arropi darrera un tramvia, hom ha de detestar-lo, sense violència, i portar-lo a la delegació de Policia Urbana, i allí es procedirà contra els pares o familiars, que segurament deuen estar molt enfurats quan no s'adonen que el seu fill va a cercar la mort darrera un tramvia.

Gairebé no passa dia que no hi hagi alguna criatura morta o ferida per culpa d'haver-se arropat al tramvia. Així, en certa manera, deshonra també la nostra reraguarda.

S'han de fer els possibles perquè no hi hagi cap infant penjat darrera a les hores que res no hi han de fer. La nostra ciutat no s'urt gens afavorida d'aquesta deshonra infantil. Els ciutadans coneixents de llur deure han de posar-se d'acord per tal d'acabar d'una vegada amb aquest flagel.

Cal que des d'avui no es vegi cap més infant penjat darrera els tramvies. Si guanyarem tots els petits i els grans.

ELS FEIXISTES ITALIANS TENEN LA LLIBERTAT DE ROBAR I BASTONEJAR

Un periòdic de Nord-Amèrica publica lletres d'Itàlia que demostren el maletar que regna al país.

Una d'aquestes lletres diu el següent: "Gràcies pels tres dòlars que m'has tramès i que he rebut en un moment d'extrema necessitat. Venturós tu que visus en una terra on la llibertat no ha estat encara declarada "cadàver putrefacte".

Però, veritablement, açí n'hi ha massa de llibertat. No per a nosaltres pobres treballadors que estem obligats a patir tots els abusos dels nous amos que poden fer i desfer al seu gust.

Els feixistes tenen la llibertat de robar, de bastonejar i d'imposar taxes a qui no pot pagar-los. Aquesta és la prosperitat que el feixisme ha donat al poble italià."

(Segueix a la pàgina 2)

ATENENT LA GRAVETAT DE LES CIRCUMSTANCIES, LA C. N. T. ES POSA AL COSTAT DEL GOVERN DE VALENCIA

València, 1 de Juny. — Aquest migdia ha visitat la Presidència del Consell una representació del Comitè Nacional de la C. N. T., en la qual figurava el secretari general, Marian R. Vázquez.

Entrevista, que ha durat mitja hora, segons informes oficials s'ha desenvolupat en termes de gran cordialitat.

El representant de la C. N. T. han manifestat al doctor Negrín que el Govern podia comptar amb l'ajut moral i material de la C. N. T. en aquestes greus circumstàncies i per al que signifiqués defensa de la dignitat de la República i de la integritat del nostre territori.

No ens ha estat possible de recollir una versió detallada d'aquesta interessant conversa, la qual segurament no va estar mancada de matís polític. Amb tot, cal remarcar que aquesta actitud de la C. N. T. respon al desig de l'Assemblea Central Sindical de no oferir obstacles a la gegantina tasca que el Govern té davant seu. — Feixa.

Sagnants incidents en la vaga metallúrgica de Xicago

Nova York, 1. — Les últimes informacions oficials rebudes de Xicago declaren que en les topades registrades entre la Policia i els vaguistes de la Metallúrgia, cal lamentar 4 morts i 65 ferits. S'han practicat 40 detencions. En la topada participaren 1.500 vaguistes, contra 200 policies.

En la vaga metallúrgica de Xicago participen 75.000 obrers dels dos sexes. — Cosmos.

¿QUE VOL DIR "FALSA ALARMA"?

En donar al públic els advertiments necessaris en els casos de perill de bombardeig i en els de simple temença, la ràdio ha popularitzat r a p i d a m e n t aquest joc de mots.

Hem esperat endebades que els qui han de tenir cura d'aquestes coses fessin rectificar l'advertiment. Una alarma no pot ésser falsa. La por no pot ésser falsa. L'alegria no pot ésser falsa. El dolor no pot ésser fals. L'alegria, la por, el dolor, l'alarma poden ésser injustificats, absurds, grotescos; falsos, no.

Fixem-nos en això: ¿és cert que el poble de Barcelona s'alarmà en sentir els xiulets i les sirenes? ¿Es cert o és fals?

I fixem-nos en això altre: ¿era una alarma justificada, la del poble? ¿Ho era la dels qui van començar a tocar les sirenes? Dir FALSA ALARMA és dir un diàbarat.

Ens sembla que no costa gaire d'esmenar aquestes coses.

El que Barcelona va viure la matada del dissabte passat, és la vida quotidiana de Bilbao.

Guerra implacable contra el feixisme brutal.

ES CRITERI DELS DIARIS DE PARIS QUE L'INCIDENT ES POT DONAR PER LIQUIDAT

París, 1. — Els periòdics d'aquest matí, en comentar l'incident hispano-alemany, el donen per acabat i

(Segueix a la pàgina 2)

La procacitat «nazi» ultra- passa tots els límits

(Ve de la primera pàgina)

expressen llur convenciment que el Reich no intentarà perpetrar més fets del caire del bàrbar bombardeig d'Almeria, portat a cap ahir pel cuirassat "Admiral Scheer" i d'altres petites unitats de la flota alemanya.—Cosmos.

LA PAU D'EUROPA ABANS QUE TOT—ES EL TO DELS COMEN- TARIS DE LA PREMISA FRANCESA

París, 1. — Comentant els incidents hispano-alemanys, escriu el Temps que mentre duri la guerra civil d'Espanya gravitarà sempre sobre el Món l'atmosfera d'aquesta o més greus incidències susceptibles d'amenaçar la pau internacional i malbaratar tota l'obra realitzada durant els últims anys, per tal d'evitar la guerra. Segueix dient el periòdic que mentre duri la lluita a Espanya, subsistirà incesantment el perill de greus complicacions internacionals, qualsevol que siguin els controls que s'imposin amb caràcter internacional.

El periòdic acaba dient que davant el perill d'una eventual escalada del conflicte d'Espanya, totes les potències que siguin veïnables a França de la pau i que vulguin sincerament salvaguardar-la, han d'adoptar enèrgiques mesures per a preservar-la de tota mena de perill.

"L'Intransigent" demana a l'opinió pública, francesa i internacional, molta sang freda davant els incidents hispano-alemanys, i expressa el seu convenciment que els Governos de París i Londres aconseguiran, una vegada més, allunyar el perill d'una conflagració general.

La Premsa liberal i democràtica remarca el nou fet consumat alemany del bombardeig d'Almeria, i fa veure als estadistes de França a què han conduït llurs toleràncies davant els passats "fets consumats" a càrrec del Japó, Itàlia i Alemanya.—Cosmos.

L'AGENCIA D. N. B. DIU NO ES- SER CERTA LA SORTIDA DE VAXELLS DEL MAR DEL NORD CAP AL MEDITERRANI

Berlín, 1. — L'Agència oficial alemanya D. N. B. desmenteix que l'esquadra alemanya del Mar del Nord o la del Bàltic hagin sortit vers Espanya, com ha afirmat la Premsa internacional. Afirmar, al contrari, que els vaixells de guerra del Reich es troben al port de Kiel, adonats per a commemorar l'aniversari de la batalla naval de Sma-

gerrats. Acaba dient que "d'un moment a l'altre es faran a la mar amb direcció a Espanya diverses unitats de la flota del Reich per tal de reforçar l'esquadra germànica que ja es troba en aquelles aigües".

Per Ministeri de Marina del Reich es declara que el cuirassat "Deutschland", que ahir a la tarda sortí de Gibraltar amb direcció a Almeria, ha passat el matí d'avui per davant les costes portuguesas.—Cosmos.

INSULTS AL GOVERN DE VA- LENCIA DES D'UN DIARI ALEMANY

Berlín, 1. — Aquest matí, l'òrgan nacional-socialista "Volkische Beobachter" arriba a l'absurditat de gosar, no res menys, a demanar al Comitè de no intervenció que apliqui sancions al Govern de València pel bombardeig del cuirassat "Deutschland". Aquest diari insulta greument el Govern de València; diu que "Alemanya no li declara la guerra perquè aquesta no es pot declarar a una banda de pirates". — Cosmos.

ES DECLARA OFICIALMENT QUE ALEMANYA ES DONA PER SATISFETA AMB LES MALVES- TATS REALITZATS

Berlín, 1. — Oficialment es declara que "després del bombardeig d'Almeria, Alemanya dona per acabat l'incident amb el Govern de València".

Hom afegeix que "si el Comitè de no intervenció autoritzés els vaixells del control per a defensar-se per la força, en cas d'ésser agredits, el Reich podria estudiar la possibilitat de tornar al si d'aquell organisme".—Cosmos.

Sembla que el Nunci a Berlín ha estat re- clamat a Roma

Roma, 1. — Ha circulat amb insistència el rumor que la Secretaria d'Estat del Vaticà havia ordenat al seu Nunci a Berlín que abandonés immediatament la capital alemanya, en senyal de protesta per la campanya antecatólica del règim nacional-socialista, i pel discurs, altament insultant per als catòlics, que acaba de pronunciar el ministre de Propaganda del Reich, doctor Goebbels.—Cosmos.

Al Foreign Office hi ha un gran movi- ment de funcionaris

Londres, 1. — Després de l'enorme tragi diplomàtic de la jornada d'ahir, el d'avui es presenten els mateixos característics, per tal com des de les primeres hores del matí s'ha advertit enorme moviment al Foreign Office, amb l'entrada i sortida de funcionaris i secretaris. Alguns creuen que en la sessió d'aquesta tarda de la Cambra dels Comuns tornaran a plantejar-se les incidències d'aquesta dies en relació amb la guerra civil espanyola i es demanarà a Eden que s'expressi amb més ambigüetat que en la sessió d'ahir a la tarda. — Cosmos.

TORNARAN ITALIA I ALEMANYA AL COMITÈ DE NEUTRALITAT

Londres, 1. — A títol de rumor recollim una informació que circula en aquesta capital segons la qual Alemanya i Itàlia podran tornar al si del Comitè de no intervenció prèviament algunes garanties que els seran donades per aquest organisme. Hom assegura,

igualment, que el Subcomitè de no intervenció, en la reunió que celebrà ahir, va estudiar la conveniència que els vaixells alemanys del control, en el cas que el Reich acceptés que turtin a exercir-lo, utilitzaran per a llur provisió, algun port d'Algèria.

No s'amaguen les greus derivacions que pot tenir la retirada d'Itàlia i Alemanya del Control, que generalement s'interpreta com la seva decisió d'intervenir, en el succeïssim, amb més desvergonyment encara, en la guerra civil d'Espanya. — Cosmos.

LA GENT DEL PAIS NO TE POR DE BESCANTAR EN VEU ALTA EL GOVERN

Un Italià resident als Estats Units ha facilitat còpia d'una lletra que ha rebut d'una parenta seva resident a Itàlia. Aquesta lletra diu, entre altres coses, el següent:

"Es ben cert el que t'han contat. Ara la gent del país no té por de bescantar en veu alta el Govern. Fa un mes el poble va prendre per assalt l'Ajuntament,

i el la força pública no hagués intervingut immediatament, el "poble" (sic) no hauria vist un hui.

El distúrbio fou provocat per l'augment dels impostos, de les taxes, etcètera."

El diari que publica la lletra hi posa el següent corollari: "Com es veu, els italians comencen a rebel·lar-se."

QUESTIONS ITALO-NIPONES

Tòquio, 1. — La Premsa internacional ha parlat amb reserva de les negociacions que es porten a terme entre Itàlia i el Japó. De font autoritzada es nega que les esmentades negociacions tinguin, ni molt menys, l'abast polític que alguns òrgans de Premsa internacional presenten, i afirma categòricament que es tracta de convenes encaminats només a les conclusions d'un acord comercial entre ambdós països.—Cosmos.

El President Companys diu...

(Ve de la primera pàgina)
parlar-ne amb vosaltres, ans de donar-ne compte al Consell.
També es tractarà de qüestions relacionades amb l'actual moment polític i d'Ordre Públic i de la marxa dels esdeveniments interiors de Catalunya.
He llegit en alguns periòdics ja fa uns dies, comentaris respecte a la formació i la situació de l'actual Govern de la Generalitat i les seves característiques i la conveniència de modificar-lo o ampliar-lo, plantejant el problema polític.

Jo no crec que això porti una prena immediata, però allà amb el seu criteri les diverses organitzacions i partits polítics que formen el Govern, puto que no deixen de reconèixer la conveniència que el Govern, en aquestes hores, actuï, no solament en la realitat, sinó en l'aparència i el criteri polític, la premissa de poder i de prestigi. Ara bé: arribat el moment, caldrà que tota es prengui amb objectius clars, d'ètica i sinceritat. En sempre es obligarà aquesta ciutat, ara ho de més que mai. No hi pot haver ajustaments ni subterfugis.

A la font de la Plaça d'Espanya

Aquest migdia hem presenciat un espectacle que, a dir veritat, no ens ha plagut gens ni mica. A la font monumental de la Plaça d'Espanya s'estaven banyant una colla de nois, alguns una mica grans, ben nus.

Es aquest un espectacle que hauria d'ésser prohibit. No es pot permetre que amb l'excessiva de la higiene i de la calor una xiqueta, i com hem dit abans, alguns de dotze i catorze anys, es banyin a la via pública.

Davant la font hi ha les parets dels tramvies més concorreguts de la ciutat i fa molt mal efecte a la gent contemplar com aquells nois, sense escarpols de cap mena, es remouen en una font la finalitat de la qual no és per a banyar-se.

Cal que sigui prohibit aquest espectacle. Els xicots que en són protagonistes segurament són els que fan "campes". Si és així, els mestres tenen la paraula.

Notes ciutadanes

La desaparició dels homes-anunci i l'aug- ment de cartells i pancartes

La ciutat és plena de cartells i de pancartes. Tots els ciutadans poden expressar llurs defugiments mitjançant l'exhibició d'un cartell il·luminat o d'una pancarta amb una llegenda ben expressiva. Les façanes d'algunes cases són tan plenes de cartells que semblen construïdes per un escultor. Quan travessen la llinda de la porta d'entrada, sentiu una remor de paper que no recorda les portes dels decorats de teatre.

Com que no hi ha prou porta per a tanta de cartells, en els carrers més centrals hi ha uns taulells damunt dels quals hi ha cartells i diaris.

Vindrà un dia que no serà possible fabricar paperetes per manca de paper.

Naturalment que la propaganda és necessària, però tots els excessos són dolents.

A més a més dels cartells i les pancartes, han sorgit també arreu de la ciutat un gran nombre de barraques i barraquins. En algunes d'aquestes barraques, hi ha unes cambres de bany, hi podria passar l'estiu. A la Plaça de la Unió, hi ha una de grans dimensions destinada al pin-pam-pum. La gent que se'n va bé banya que hi ha al jardinet del centre de la plaça, llegit el diari; i els més veherentment, després d'haver llegit, van a defegar-se al pin-pam-pum. Alguns pilots damunt dels avions que van desfent davant del públic encoriat.

Ens han dit que aquesta simula simbolitzen les nacions que ens esforcem molt, però que no volem adoptar una actitud enèrgica malgrat les insinuacions del nostre poble. Com que dormen el poble els val fer despertar d'una manera violenta.

Cal reconèixer que els cartells i les pancartes han fet desaparèixer l'homes-anunci. Amb un cartell poden expressar les el seu vulguitat. No hi ha necessitat de convertir un home en un automata. Tots recorden aquell pobre home que anunciava les pells d'una pellisoria venut d'os i aquell culter que mai no veia, ballant-se i fent-se pessegilles sota la barbeta.

L'homes-anunci havia d'ésser pacient com un anyell. Si els infants es banyaven d'ell, havia de callar per no comprometre el prestigi de l'establiment que anunciava. No hauria estat bé, posen per cas, que hagués anunciat un tònic per als nervis i que s'hagués posat nervós davant l'actitud incorrecta del públic que no sap el que és capaç de fer un home per a portar un tros de pa a la família.

Val a dir que de simulas no grans no s'han conegut, sinó als Estats Units. A Nova York, la ciutat dels grata-cels, es va posar en pràctica un anàlisi força original. Un miró d'uns divuit anys, en passar per un carrer molt concorregut, es deixava anar a terra. La gent el voltava ràpidament. Sota els seus estupefactes botons dels autos que es veien obligats d'aturar-se. Les dones més sentimentals el contemplaven amb una gran tendresa i exclamaven, amb una veu que tremava i cor:

—Pobrec noi! Ha caigut estenuat perquè té fam.

El miró demanava que li lloves-sin l'armament perquè s'afaitava, i damunt l'armament apareixia aquest anunci:

—Les estimes South són les millors.

En volen de potentes! La gent hauria preferit que hagués estat un moiet de fam, per a poder pin-yer-lo. Un home fixat que als qui seguien els simulas, els sap greu si no han pogut presentar un gran anunci.

La gent indignada apallissava el pobre miró. I en llevar-hi l'armament apareixia un estó damunt la cambra que deia:

—M'heu espatllat, però encara escaifin més les coses de la casa Smith.

No sabem si el desitja guanyar aquest miró, però suposem que rebria un suggeriment per a comprar-se amics.

STOP

RESUM DE NOTICIES

LA RIFA DE VALÈNCIA

En la sèrie de quarta premi de la Rifa de València hi ha el número 18.957, que correspon a Barcelona.

El núm. 12.276 dintre la mateixa sèrie de quarta premi, correspon a Hèxa.

NOTICIES LOCALS

RETORN DEL RECTOR DE LA UNIVERSITAT

Procedent de Praga i París ha arribat a Barcelona el rector-conseiller de la Universitat de Catalunya, Dr. P. Boe Glimpers.

TROBALLA D'UN CALAVER

A Pedralbes, prop de l'ex-palau reial, fou trobat mort a tres o quatre dies d'una 21 a 26 anys, de cabell un xic roig, samarreta de mariner, pantaló negre i un mocador amb les inicials B. C.

Per ordre del jutge el cadàver fou traslladat al depòsit judicial.

DETENCIÓ

És la procacitat la detenció de Joan Ribera Marqués, el qual ha passat a disposició del Jutjat número 2.

QUEBELLA CONTRA UN PERIÒDIC

Al Jutjat de guàrdia s'ha presentat una querrela contra el diari "Las Noticias", per la publicació d'un article que el P. O. U. M. que és el querrelant, considera injuriós.

FENIT CASUALMENT

El guàrdia d'Assalt Josep Fernández Encarnó, mentre estava en un establiment del carrer d'Alfons, escaudat a la porta i es caua una ferida de profunditat reservat a la cama. Passà a la Clínica de l'Aliança.

NORMALITAT A TOT CATALUNYA

El camarada Eiberriarri Novoa, en rebre els periòdics, els manifestà que continuava la tranquil·litat i normalitat arreu de Catalunya.

SENSE NOTICIES

Els periòdics es retiraren de l'antepaquet del cap superior de Policia sense que els hagués rebut, car tenia moltes visites al seu despatx.

EL COMISSARI DELEGAT DE GUERRA, A VALÈNCIA

Aquest matí ha marxat cap a València, en automòbil, el comissari delegat de Guerra de l'Exèrcit de l'Est, camarada Virgili Llana.

EL GENERAL POZAS NO TE NOTICIES A COMUNICAR

Entre les visites rebudes pel general Pozas en el matí d'avui, figura la del fiscal de la República, Eduardo Ortega i Gasset, acompanyat del d'aquesta Audiència, Ramon Chorro Llopis, el delegat general d'Assalt, el cap de la Divisió d'Assalt, el general Faraudo i el tinent coronel Escand, cap de la Divisió de Girona.

També el visità una comissió de membres de la Creu Roja Internacional, els quals, segons sembla, estan gestionant un canvi de presoners.

El general Pozas manifestà als periòdics que estava mancat de notícies per comunicar.

LA JUSTICIA

PER ESCÀNDOL PÚBLIC

Davant el Tribunal núm. 2 s'ha celebrat, a porta tancada, la vista de la causa per escàndol públic contra Josep Lecha Pla, per al qual el Jurat ha emès veredicte de culpabilitat, i el Tribunal de Dret l'ha condemnat a la pena de dos mesos i un dia d'arrest, i als anys d' inhabilitació per a càrrecs públics.

DILIGÈNCIES DEL JUTJAT ESPECIAL

El jutge especial nomenat per a la instrucció de les diligències amb motiu dels successos de la primera setmana del mes passat, ha rebut diverses declaracions, i ha ordenat algunes detencions.

El mateix Jutjat ha posat en llibertat la majoria dels paisans que es trobaven detinguts per aquesta delictes. En l'actualitat, resten a la disposició de l'esmentat Jutjat 5 paisans processats i detinguts.

PER SABOTATGE A L'ECONOMIA

El propietari d'un taller de planxat del carrer de Girona núm. 42, ha estat denunciat al Tribunal Popular, per sabotatge a l'Economia, car s'emportà les eines de treball que hi havia i que els obrers feien servir per a continuar el negoci.

Manifestacions de condol per la salvatge agressió ale- manya

València, 1. — A la presidència del Consell es reben gran nombre de comunicacions de condol pel salvatge bombardeig d'Almeria. Aban-

LLEGIU

"CATALUNYA"

ORGAN REGIONAL DE LA CONFEDERACIO NACIONAL DEL TREBALL

Una mare holandesa orgullosa que el seu fill hagi mort per la llibertat

Amsterdam, 1. — Amb molta de la setmana internacional de solidaritat amb Espanya, el diari "Volksdaghblad" publica les biografies i fotos de diversos joves holandesos caiguts a Espanya combatent als fronts de batalla. La vella mare d'un d'aquests soldats, Carot, dirigeix una crida a les mares holandeses, en la qual declara que està orgullosa que el seu fill hagi sacrificat la seva vida per la llibertat.

La venda de la insígnia de solidaritat que reproduïx la bandera republicana espanyola amb la inscripció: "Solidaritat Internacional de Solidaritat" dona molt d'aquestes procedides de col·lectes espanyoles situades a America.

El cap del Govern ha disposat que es correspongui a aquesta despesa expressant la gratitud del Govern espanyol per aquesta expressió de solidaritat i renovant el vot de fermesa del poble espanyol, que està disposat a fer complir els seus drets sense aturar-se en escaifures per dins que siguin.—Pobrec.

Alguns realitzacions esportives van causar una gran impressió. L'obra fou molt aplaudida.

"Aida", de Verdi, per Concepció Oliver i Felip Sanagostino

Es de desitjar que no es vegin més concorreguts les funcions d'òpera que es donen actualment a l'"Olympia". Hem de confessar sincerament que ha estat un error traslladar la companyia socialista que actuava al "Tivoli" a aquest teatre. Les funcions d'òpera mai no esdevindran populars, perquè no tothom té condicions per a jutjar el valor de la música dels grans compositors. Determinats teatres de Barcelona s'omplen a vessar, perquè les obres es representen i els artistes estan a l'altura del públic.

A més a més, el Teatre Olympia no té condicions per a cantar-hi òpera. Els instruments de metall obtenen un augment de so a conseqüència de la ressonància de la sala i es canvi resten amortitats el so dels violins i dels altres instruments de corda. Al "Tivoli" l'orquestra sonava meravellósment.

Cal també remarcar la manca dels artistes Valverde, Carbonell, Sabat i Gas, que van donar a l'obra un colpe molt arribat.

L'orquestra fou molt ben portada pel mestre Sabat.

Disposo a a l'obra foren molt aplaudits Concepció Oliver i Felip Sanagostino, cantant la consigna

Estrena del poema "Pedro Mari"

Disposo a a la nit es va estrenar al gran Teatre del Liceu l'espectacle de la novel·la "Pedro Mari", d'Artur Campin, en la qual són reflectats les característiques nacionals de Bucúnia. El teatre estava ple a vessar.

La Banda Municipal de Madrid, que fou molt aplaudida, interpretà sota la direcció del mestre Sorozábal diverses composicions.

"Pedro Mari" és una obra senzilla i sòbria, el personatge central de la qual simbolitza els anhels de llibertat d'aquell país que en aquests moments lluita heroicament per a barrar el pas a l'exèrcit feixista. No cal dir que es tracta d'un poema d'una gran vibració patriòtica.

Table with subscription rates: Barcelona, un mes... Ptas. 300; Provincies, un mes... 300; Amèrica i Filipines, 1000; etc.

OCTUBRE DEL 1838

Els feixistes d'aquella data cometien les mateixes atrocitats que els d'ara

Segons la «Gaceta» de l'any 1838, octubre 1, de l'arxiu del Govern de Màlta, els feixistes d'aquella data, heretats dels ac-

Una dona i dos joves de Tolosa, sofriren ja tan bàrbar càstig. ... Malta, 2 d'octubre del 1838. «La Comarca» diu que don Carles no ha descansat per a obtenir l'ajut dels països o poders del Nord.

Avui es repeteix — horrorosament augmentada — la història de fa un segle. Els qui es proposen d'assegurar un tron al despotisme més salvatge i retrotraure'n a etapes de vergonya i d'ignomínia — ja per sempre superades — i resuscitar l'home-cosa sotmès al vit de bou, guarden fidelitat a llurs nobles i odioses tradicions.

GUERNICA

A mitja tarda, encara vivia confiada. Era un dia lluminós. Al vespre, havia esdevingut flames i cendra

València, 31. — L'assolida de Guernica ha dirigit una lletra a la delegada belga Isabel Blum, de la qual extraiem els següents paràgrafs:

«En demanem que se faci algunes declaracions senzilles i objectives sobre la catàstrofe que ha arrastat la nostra localitat. Sensible i objectiva, per ésser testimoni ocular de la catàstrofe, serà la meua relació»

Aquest jurament solemne i històric podria ésser signat per la sang de milers de víctimes que l'aviació alemanya ha causat a la

munyanes veïnes, i omplí d'inquietud moltes persones. Durant la tarda les explosions cavernoses de les bombes feren créixer a molts que els havia arribat la darrera hora. Fins aquest dia, Guernica no havia estat bombardejada. Des d'aquest dia ja no ho pogué ésser, perquè Guernica no existia. L'ocell negre féu el senyal. Lançà nou bombes que destruïren diverses cases. Després aparegueren fins a vint-i-cinc aparells.

tal manera que restes d'aquesta xicota, que moria no tenien l'edat per fer el servei militar, foren morts.

Hormache va córrer cap a un petit bosc amb la seva dona i els fills. Un avió de caça que volava molt baix se va dirigir a ell. Es van amagar entre els arbres. La dona va caure; després la filla; i el pobre pare que corria enfurilit, fou perseguit molt de temps

A la porta del Municipi es recargolaven quatre persones encorbides. A l'interior, llàgrimes, dolors, angúnia i oracions. Ocions que elevaven i pronunciaven els llavis de les dones abraçant llurs fills, amants i maridats.

Molt aviat tres bombes caigueren sobre l'edifici municipal, i pedres i cascots enquerraven sobre el nostre refugi, deixant-nos sepultats. Quan a les set veïdrem un raig de llum s'allegreiren els nostres cors. No sabíem, no obetant, que aquesta mateixa llum anava a albirar l'escena més terrible de la nostra vida! Quan havíem entrat al refugi Guernica era una ciutat plena de flames i fum, sobre les cendres de la qual s'hauria de posar aquest epítafi: «La civilització germanica ha passat per aquí!»

per l'aviador innoble d'aquell ocell negre, i se l'han superat de la família.

Un avió podria contar a milers de cases sencobertes; però amb aquesta s'hi ha prosa.

«Els nostres antecessors autònoms fer de Guernica un santuari de llum i de dignitat i de personalitat basca. Els criminals, realitzant l'acte més salvatge de la història, l'han reduït a cendres. L'odiaven fins a la mort i han volgut corregir, davant la consciència del món, el crim de la seva destrucció de massa. Tancat el Nord va mirar cremar Bèrnia i va acurar d'elimitar els cristians de les Catequises. La història els jutjarà! El món sabrà la veritat.»

LA DESTRUCCIO DE GALDACANO

Morta i tot, una mare abraçava el cadàver d'un fillet seu de dos mesos "El que he vist a Galdàcano no és pas possible d'ésser superat", diu un cronista estranger

El corresponent de l'Agència Espanya acurà i seguí amb relació als criminals homicidius de vilis i lloc, sense un determinat objectiu d'ordre militar al País Basc: «He vist els eficients efectes dels bombardeigs aeris de Getafe, però que simbolitzarà en la història els més atroços massacres de plomes i criatures. M'imaginava que allò no era pas possible d'ésser superat. Cris que res no podria veure de més terrible. Malgrat tot, sembla que el dolor haurà no engegat lluita. El que posteriorment he vist a la petita localitat de Galdàcano ultrapassa de molt tot el

que aquest desafortunat poble d'Espanya ha sofert durant el curs d'aquesta deu mesos de lluita. En arribar, vers el capvespre, a aquesta petita vila, situada a mig camí entre Bilbao i Amorebieta, Galdàcano representava la imatge de la desesperació; als carrers ens trobàvem amb dones plorant i en el silenci fúnebre s'ola distintament un sanglot anginos. Provenia de pània, una dona, el dolor que els cremava el cor reflectit en el nostre treballaven activament a treure de terra una cinquantena de bombes, llançades des dels avions que havien obert profundes crateres. El dia mateix de la meua arribada,

exactament a les quatre de la tarda, tres bimotors de bombardeig de tipus «Heinkel», protegits pel nivell, havien llançat damunt Galdàcano més de cinquanta bombes. Una ventada havien engegat sobre un gran refugi ple de dones i infants.

Dintre les runes han estat registrats fins a quinze cadàvers. Jo els he vist entesos, l'un al costat de l'altre, en una casa propera. El havia una catàstrofe de tres anys que quedava sense petites arracades, el seu cap era lladit de banda a banda. El cos mudat, les tendres carns fèrrilment martellades; un almet de dotze anys ja, desfigurat, al costat d'una adorable nena d'uns sis anys. Una mare jove, morta per l'escat d'una de les bombes, abraçava enna, amb els braços crispats per la mort, el cos també calder d'un fillet seu de dos mesos. Així mateix, dues germanes havien estat mortes juntament amb tres criatures seves. La llista total de morts, quan encara allà, encara no ha estat acabada. Nombreus morts causades per avions alemanys al servei dels facciosos espanyols. Heus aquí que per qualsevol vegada els 600 habitants de Galdàcano, localitat totalment desprovista de tot objectiu militar, sofrien els hor-

rors d'un bombardeig aeri pels rebels. Aquesta darrera vegada totes les víctimes són dones i especialment infants. No resta ni una sola casa a Galdàcano que no hagi estat totalment destruïda durant aquesta bombardeig. El poble es troba en runes, i l'edifici, un edifici arquitectònic, ha estat seriósment avariada per les bombes dels avions seules. Nombreus persones que han resultat ferides han estat transportades a Bilbao.»

La lluita al Nord

LES NOSTRES FORCES HAN ACONSEGUIT ENTRAR A YURRE I VILLARRO

Bilbao, 29. — A cap dels fronts d'Euzkadi no hi ha hagut avui cap moviment destacat. Unicament l'aviació enemiga ha volat avui tot el dia amb intenció més aviat de veure que no pas d'obrir. No obstant, també ha llançat metralla a diverses posicions dels nostres fronts, però sense cap objectiu determinat.

Per l'artilleria enemiga i de l'aviació fou dirigida l'acció nocturna a Peña Lemona. Per la nostra part, els canons republicans dispararen lluny i castigarren concentracions a Yurre, pels afores de Jatamendi, a les posicions enemigues del sector de Mingua i als cims de Jas muntanyes.

...EL DIA QUE EN NEIXEN QUATRE D'UN PART...

«El «Duce», en assabentar-se que una dona jove tenia tingut quatre fills, s'ha interessat vivament per tan feliç avençament. Ha felicitat la mare, el marit i tots els parents. Hom ha lluitat tres mil dies a la família, la qual rep l'assistència de diverses entitats. Aquest esdeveniment és commemorat pels quatre àngels de la terra.»

Dos aeroplans italians a l'aigua

Notifiquem de Cagliari que dos aeroplans que sortiren de Sardenya amb direcció a les illes de Franco van caure prop d'Orturi i Orbetri. El hagué els víctimes entre les persones que els tripulaven.

La lluita al Sud

ELS DINAMITERS HAN VOLAT UN COMBOI ENEMIG

Andújar, 28 (De l'enviat especial de Fehus). — L'activitat en aquesta frontera continua intensa. Els dinamiters republicans han aconseguit aquest matí amb llur acció una gran destrucció i empenta, volant a la línia fèrria Pedro Abad - Puenteveguia. El principal objectiu estava circumscrit al pont La Grana.

Les nostres forces, principalment els batallons de Carrabiers 14 i 19, complint les ordres rebudes del comandament, s'apropaven a les trinxeres enemigues i castigarren els facciosos amb duresa. Cobert l'objectiu, tant d'hostilitat com de desobediència, les tropes republicanes tornaren a llurs bases sense cap altra baix.

EL CAP DEL GOVERN HA CONVOCAT PER AL DIA 7 DE JUNY UNA REUNIO DE TOTS ELS REPRESENTANTS D'ESpanyA A L'ESTRANGER

València, 31. — El president del Consell ha convocat per al dia 7 de juny una reunió de tots els representants d'Espanya a l'estranger. Assistiran a aquesta reunió tots els ambaixadors, ministres plenipotenciaris i en general tots els caps de missió del nostre país a l'estranger.

unió es descometen en absolut quina poden ésser els projectes del senyor Negru, però no seria res representant d'Espanya a l'estranger. Assistiran a aquesta reunió tots els ambaixadors, ministres plenipotenciaris i en general tots els caps de missió del nostre país a l'estranger.